עה: השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

דכיתנא מישנן. אור"ת דמפות וסדינין שלנו ששרו ביין נסך אין צריך לישנן מדלא קאמר כל כלי פשתן סתם אלא הני כלים שמנו חכמים (ג) שהיו בקיאין בדקליעתן ואין נאלך בין יין נסך שהוא לונן וכין שאר איסור דומה שנפל על המפות הכל יש להתיר בכבוס כלי שני כי ולאי ידוע שע"י כבוס גדול שמובטין כמה וכמה פעמים אי אפשר שלא יצא האיסור ושמא יש לאלך בין איסור שנדבק לשאינו נדבק כל כך כמו שמחלק בפרק התערובת (זבחים דף עט:): **הסכין** שפה והיא טהורה. בגמרא מוקי לה לאחוץ בה לונן ולא דמי לסכין ששחט בה טרפה דסגי בקינוח אבלוייתא פרק קמא דחולין (דף מ: ושם ד"ה והלכתא) דשאני סכין של עובדי כוכבים שבלוע שמנונית טובא אבל סכין ששחט בה טריפה ממתא הדם דשריץ אין השמנונית נבלע: **מים** שהנדה טובלת. אע"ג דרביעית (ד) סגי להטביל מחטין ולינוריות מדאורייתא היינו טבילת טומאה אבל טבילת כלי מדין מידוש הוא ובעי מ' סאה:

והלכתא בסופו. היינו כלים שמחופין באבר מבפנים אבל אם מחופין מבחוץ וכן כלי עץ המחוסקין בציר ברזל מבחוץ אפילו למ"ד הכל הולך אחר המעמיד אין צריכין טבילה כיון דאין משתמשין בהן דרך המתכת דכלי סעודה האמורים בפרשה היינו שמשתמשין בהן: **אבל** שאולין לא. אומר רבינו שמואל ישראל ששאל כלי מישראל חבירו שקנה מעובד כוכבים צריך טבילה כיון שבא לידי חיוב טבילה בידי ישראל ראשון: **אי** משום דקסבר משכנתא בזביני. וכיון דלא איפשיטא מטבילין למשכנתא בלא ברכה ואם יש לו כלי שקנה מן העובד כוכבים המחויב טבילה יטביל זה עמו ויברך על שניהם והנותן כלי לאומן עובד כוכבים לתקן ואפילו לאומן דאמר אומן קונה בשבח כלי אין צריך טבילה כיון דאין שמו עליו דלא הוי כמעשה שהיה שהיו הכלים של מדין והמוכר כלי לעובד כוכבים וחזר ולקח ממנו צריך טבילה כיון שנקרא על שם עובד כוכבים אבל הממשכן כלי לעובד כוכבים וחזר ופדה אין צריך טבילה אע"ג דמספקא ליה לתלמודא אי משכנתא מזיני לענין הא ודאי פשיטא דלא הוי מזיני: **מגעילין** ומטבילין והן טהורין. לאו דוקא מגעיל ואמ"כ יטיל דלא אפילו מטביל בריחא דהך טבילה אינה בשביל טומאה דליהוי כטובל ושרץ בידו דאפילו חדשים צריכין טבילה ותנן נמי סכין שפה והיא טהורה אע"ג דלא טהרה לגמרי שהרי צריכה גיעול לאחוץ בה לונן והא דתני מטביל לאחוץ בה לונן והא דתני בברייתא מגעילין בריחא משום דחמירא מפני האיסור:

וכולן שנשתמש בהן. למאן דתני מותר נקט שפיר עד שלא יטביל אבל מאן דתני אסור אין לאסור אם נשתמש בו קודם טבילה מיהו איכא למימר דגזור אטו קודם הגעלה וליבון:

בת

דלבתא. מין גמי ליסק"ל: **שרי לבו.** מתירין ואמ"כ מנגבן שהיין נבלע בקשרים: **וגבע באשכולות.** והן מוטלות ביין: **כרתים.** שטוחנין בהם זיתים קודם נתינתן לבד ואמ"כ נותנן בבד ובוענן בקורה: **לא מפסיק מידי.** שהמשקה מתבבר וזיתים אין אשכולות:

מתני' אם שדרכו להטביל. כלומר כלי הראוי ליטהר בטבילה אין צריך תיקון אחר כגון כלי שתשמישו ע"י לונן יטביל ותו לא צריך: **להגעיל.** במים רותחין כגון כלי שתשמישו בכך דהיינו יורות וקדירות של מתכת יגעיל. ובגמרא מפרש דבעי נמי טבילה: **ללבן באור.** כלמפרש ולחיל: **השפוד והאסכלא.** שתשמישן ע"י אלי. אסכלא גרדיל"א: **שפה.** לוטשה באבן של נפחים מול"א בלע"ז: **גמ' תנא** לשון שופינא לימ"ר בלע"ז: **גמ' תנא וכולן.** אף הנעלים והמלוכנים: **כל דבר אשר יבא באש.** שנשתמשו בו בני מדין על ידי האור תעבירו באש כעין בולעו לאיסור יפליטנו כדאמרן) כבולעו כך פולטו: **וטהר.** קבא יתירא הוא אלא וטהר: **כמי נדה יחטאו.** בבלי מדין כתיב: **בכל דהו.** אפילו במקום חסר: **וזוז דסרכלא.** מספרים שבחוזים בהן בגדי אמר הואיל וגזירת הכתוב היא ולא משום פילוט איסור דהא חדשים ולא בלעו מידי מלרכת לה בעילה: **כלי סעודה אמורין בפרשה.** דהכתיב כל דבר אשר יבא באש ואין דרך להשתמש ע"י האור אלא כלים של אוכלי סעודה ובהנהו כתיב וטהר בעילה אבל זחא דסרכלא לא: **מגא דמרדא.** אדמה ולפיעי בקר מעורבין ועושין מהן כלי: **כלי מתכות אמורין.** לענין בעילה בכלי עובדי כוכבים דכתיב (במדבר לא) אך את הזהב וגו': **וכוכים.** שנשתבר לאוי להטיבו ולעשותו כלי: ה"ג **הואיל ונשתברו יש להן תקנה ככלי מתכות דמו.** הואיל וכי מתבר חזו לתקנינהו ע"י התכה ככלי מתכות דמו וכעו בעילה: **קוניא.** פלומיר"ר מחלמו של חרס וחופין אותן בחופיא של אבר ותשמישו ע"י לונן ויקח מן העובדי כוכבים: **לאחלמו.** ולא בעי בעילה דלאו מתכות הוא: **כסופו.** כתר סופו אחלין שחיפהו מתכות וכלי מתכות הוא ובעי בעילה: (ב) **בלקוחין.** שנחלטו ביד ישראל: **וכמעשה שהיה.** במדין שהיו חלוטין להם לישראל הכלים: **לשקוטיה.** שלא לפדותו עוד: **גיעולי עובדי כוכבים דאסר רחמנא.** במדין דכתיב תעבירו באש וטהר דבעי הגעלה היכי משכחת לה:

בת

דצבתא לנגבן(ה) דכיתנא מישנן ואי אית בהו קיטרי שרי להו איתמר עם הארץ שהושיט ידו לגת ונגע באשכולות רבי ורבי חייא חד אמר אאשכול וכל סביבותיו טמאין וכל הגת כולה טהורה וחד אמר כל הגת כולה נמי טמאה ולמ"ד אשכול וכל סביבותיו טמאים וכל הגת כולה טהורה מאי שנא מהא דתנן בשרץ שנמצא ברחים אינו מטמא אלא מקום מגעו ואם היה משקין מהלך הכל טמא התם לא מפסק ולא מידי הכא מפסקי אשכולות אורו ליה רבנן לר' ירמיה ואמרי לה לבריה דרבי ירמיה כדברי האומר אשכול וכל סביבותיו טמאין וכל הגת כולה טהורה: **מתני'** הלוקח כלי תשמיש מן העובדי כוכבים את שדרכו להטביל יטביל להגעיל יגעיל ללבן באור ילבן באור השפוד והאסכלא מלבנן באור הסכין שפה והיא טהורה: **גמ'** תנא וכולן צריכין טבילה בארבעים סאה מנהני מילי אמר רבא דאמר קרא כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהר הוסיף לך הכתוב טהרה אחרת תני בר קפרא מתוך שנאמר במי נדה שומע אני שצריך הזאה שלישי ושביעי ת"ל אך חלק א"כ מה ת"ל במי נדה ימים שנדה טובלת בהן הוי אומר ארבעים סאה איצטריך למיכתב וטהר ואיצטריך למיכתב במי נדה אי כתב וטהר ה"א וטהר (ו) כל דהו כתב רחמנא במי נדה ואי כתב רחמנא במי נדה הוה אמינא הערב שמש בנדה כתב רחמנא וטהר לאלתר אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אאפי' כלים חדשים במשמע דהא ישנים וליבנן בחדשים דמו ואפילו הכי בעי טבילה מתקיף לה רב ששת אי הכי אפי' זוזא דסרבלא נמי א"ל בכלי סעודה אמורין בפרשה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה לא שנו אלא בלקוחין וכמעשה שהיה אבל שאולין לא רב יצחק בר יוסף זבן מנא דמרדא מעובד כוכבים סבר להטבילה א"ל ההוא מרבנן ורבי יעקב שמיה לדידי מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן כלי מתכות אמורין בפרשה אמר רב אשי הני כלי זכוכית הואיל וכי נשתברו יש להן תקנה ככלי מתכות דמו קוניא פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר כתחלתו וחד אמר כסופו והלכתא כסופו איבעיא להו משכנתא מאי אמר מר בר רב אשי אבא משכן ליה עובד כוכבים בסא דכספא ואטבליה ואישתי ביה ולא ידענא אי משום דקסבר משכנתא בזביני דמיא אי משום דחזי לעובד כוכבים דדעתיה לשקועיה: ת"ר הלוקח כלי תשמיש מן העובדי כוכבים דברים שלא נשתמש בהן מטבילן והן טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י צונן כגון כוסות וקתוניות וצלוחיות מדיחן ומטבילן והם טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י חמין כגון היורות הקומקמוסון ומחמי חמין מגעילן ומטבילן והן טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י האור כגון השפודין והאסכלאות מלבנן ומטבילן והן טהורין וכולן שנשתמש בהן עד שלא יטביל ושלא יגעיל ושלא ילבן תני חדא אסור ותניא אידך מותר ל"ק הא כמאן דאמר נותן טעם לפגם אסור הא כמאן דאמר נותן טעם לפגם מותר ולמאן דאמר נותן טעם לפגם מותר גיעולי עובדי כוכבים דאסר רחמנא היכי משכחת לה אמר רב חייא בריה דרב הונא לא אסרה תורה אלא קדירה

בת

עין משפט נר מצוה

קג א מיי' פ"ט מהלי' טומאת אוכלים הלכה ח:

קנא ב מיי' שם הלי' ז:

קנב ג מיי' פי"ז מהלי' מאכלות אסורות הלכה ג סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סי' קכ סעיף ג וסי' קכא סעי' ג וכ גן:

קנג ד מיי' שם סמג שם טוש"ע ח"מ סי' תנא סעיף ד:

קנד ה מיי' שם הלכי ז סמג שם טוש"ע י"ד סי' קכ סעיף ז:

קנה ו ז ח מיי' שם (הל"ג) והל"ו סמג שם טוש"ע י"ד סי' קכ סעיף ח:

ט (מיי' פ"ד מהלי' מקואות הל' ח טוש"ע י"ד סימן רח סעיף ח):

קנו י מיי' פי"ז מהלי' מאכלות אסורות הלי ו טוש"ע י"ד סי' קכ סעיף ח:

קנז כ ל מיי' שם (והלי' ג) טוש"ע שם סעיף ח:

קנח מ מיי' שם הלי' ו יעיין בכ"מ טוש"ע שם סעי' ט ויעיין בלח ברכה:

קנט נ מיי' שם הלכי ג טוש"ע שם סעי' ח:

קס ס מיי' שם סמג שם טוש"ע י"ד סי' קכא סעיף ג וסעיף כ טוש"ע או"ח סי' תנא סעיף ד):

קסא ע מיי' שם הלי' ד סמג שם טוש"ע י"ד סי' קכ סעיף י:

פ (מיי' פי"ו מהלכות מאכלות אסורות הלכה כח טוש"ע י"ד סי' קג סעיף ג יעיין בכ"מ סעיף ח):

קסב צ מיי' שם הלכי (אח) כ טוש"ע שם סי' קג סעיף ה וסי' קכב סעיף כ:

מסורת הש"ס

א) [כסמ"ג: מנגבן], ב) טהרות פ"ט מ"ח, ג) [כבאלות סי' קמ: מיתא דפחלא], ד) [שבת מז.], ה) [לעיל לו. וש"נ], ו) [לעיל מז: ע"ש], ז) [לקמן עז:], ח) [פסחים יח: טיר לח.], ט) [שבת ס.].

תורה אור השלם

ו. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יָבֹא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בָאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל אֲשֶׁר לֹא יָבֹא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַּמָּיִם:
במדבר לא כג

הגהות הב"ח

(א) נב' יטהר בכל דהו: (ב) רש"י ד"ה בלקוחין וד"ה וכמעשה ל"ל קודם ד"ה מגא דמרדא: (ג) תוס' ד"ה דכתנא וכו' שמנו חכמים דוקא שהיו בקיאין בבליעתן:

לעזי רש"י

לישקי"א. כרוך (צמח). גרדיל"א. אסכלה. מול"א. אבן משחזת. לימ"ר (לימי"ר). לשוף. פלומיר"ר (פלומי"ר). לצפות בעופרת.

מוסף רש"י

מים שנדה טובלת בהן. אלף להסיחין מן האיסור הטעון טבילה לכלי מתכת, ומי נדה הכתובין כאן דרכו מים הראויים לטבול בהם נדה (במדבר לא כג). יש להן תקנה. להמיכן ולחזור ולעשותן כלים (שבת סז.). דברים שנשתמש בהן ע"י צונן. ולא בלעו איסור (במדבר לא כג).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com